

TRAFIKVERKET

Undersökning av däcktyp i Sverige

Vintern 2021 (januari–mars)

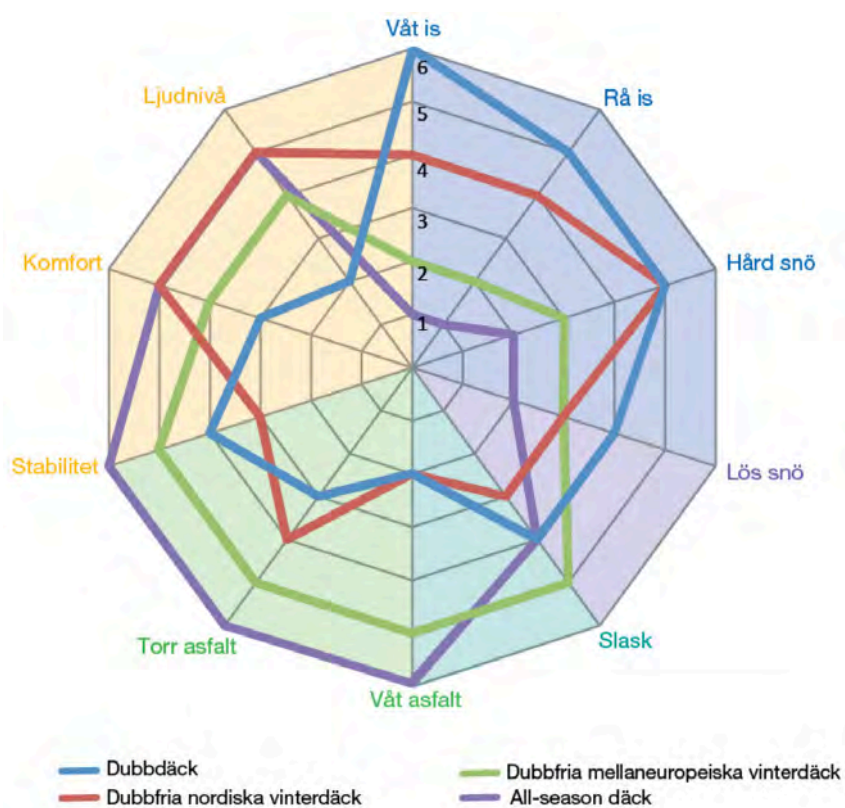
Trafikverket
Postadress: 781 89 Borlänge
E-post: trafikverket@trafikverket.se
Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Undersökning av däcktyp i Sverige – vintern 2021 (januari–mars)
Författare: Pontus Grönvall, Däckbranschens Informationsråd, 0340-67 30 01, info@dackinfo.se
Dokumentdatum: 2021-10
Kontaktperson: Michelle Benyamine Remahl, enhet Hälsa på Planering, 010-123 62 14,
michelle.benyamine-remahl@trafikverket.se

Publikationsnummer: 2021:215
ISBN: 978-91-7725-957-2
Foto: Pontus Grönvall

Innehåll

Bakgrund	5
Antal registrerade bilar.....	7
Genomförande.....	7
Resultat.....	9
Sverige.....	9
Nordiska respektive mellaneuropeiska dubbfria vinterdäck.....	9
Regionala skillnader.....	10
Resultat på respektive ort där mätningar genomfördes.....	12
Jämförelse med äldre mätningar.....	13
Försäljningsstatistik.....	13
Bilaga: Blankett	

Figur 1: Egenskaper hos olika däcktyper som är tillåtna när krav på vinterdäck gäller. Högre siffra innebär bättre egenskaper. Källa: STRO (stro.se).

Bakgrund

Bra och rätt däck bidrar i hög grad till den aktiva trafiksäkerheten, det vill säga att förhindra att en olycka sker. Däck med bra grepp kan också minska konsekvenserna av en olycka genom att få ner farten innan en olycka sker. Olika typer av däck skiljer sig åt när det gäller miljöegenskaper, till exempel hur mycket de bullrar och hur mycket partiklar de skapar. Det är också skillnad på hur stort rullmotstånd olika däck har och därmed hur mycket koldioxid de bidrar till att fordonet släpper ut.

Det går inte att tillverka ett däck som har bäst grepp vid alla sorters väglag

Regler för vinterdäck

Från och med vintern 1999–2000 måste personbilar, lätta lastbilar och lätta bussar upp till 3,5 ton använda vinterdäck vid vinterväglag under perioden 1 december–31 mars. Från och med vintern 2000–2001 gäller även krav på minst 3 mm mönsterdjup vid vinterväglag under samma period. För att minska slitaget på vägarna får dubbdäck endast användas under perioden 1 oktober–15 april (även annan tid om det är vinterväglag eller risk för vinterväglag).

Olika däcktyper tillåtna vid krav på vinterdäck

När krav på vinterdäck gäller är följande däcktyper tillåtna:

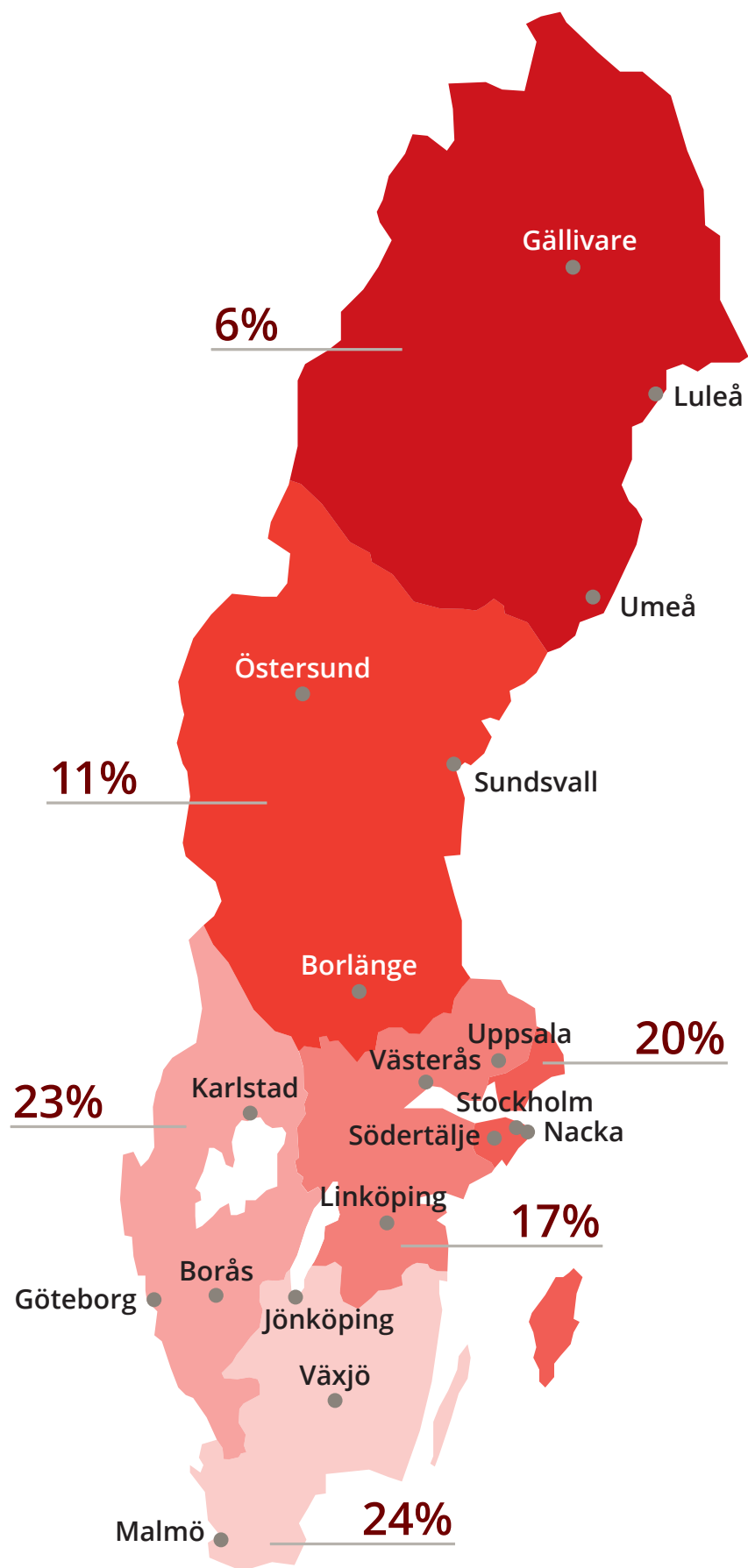
- Dubbdäck
- Dubbfria vinterdäck av nordisk typ
- Dubbfria vinterdäck av mellaneuropeisk typ
- All-season-däck (om de har snögreppsmärkningen 3PMSF)

Ett bra däck är en bra kompromiss. Det går inte att tillverka ett däck som har bäst grepp vid alla sorters väglag. Därför finns det sommarkäck respektive vinterdäck. Vinterdäck kan vara med eller utan dubb och dubbfria vinterdäck kan vara av nordisk eller mellaneuropeisk typ. Det finns också så kallade all-season-däck ("helårsdäck", "året-runt-däck"), som vanligen har en snögreppsmärkning (3PMSF – three peak mountain snowflake) vilket innebär att de då är godkända när krav på vinterdäck gäller. I figur 1 på föregående sida visas skillnader i egenskaper mellan de olika typerna av vinterdäck. Även egenskaper för all-season-däck redovisas. Figur 1 jämför däck av likvärdig kvalitet.

Syfte med undersökningen

Syftet är att undersöka hur många som kör på dubbdäck, dubbfria vinterdäck eller sommarkäck vintertid samt att följa trender för personbilsdäcken vintertid. Syftet är också att visa hur stor del av de dubbfria vinterdäcken som är av nordisk respektive mellaneuropeisk typ samt hur stor andel som kör på all-season-däck.

Däckbranschens informationsråd har genomfört ett antal undersökningar av däcktyp på personbilar i olika delar av Sverige. Denna undersökning, genomförd vintern 2021 (januari–mars), är beställd och finansierad av Trafikverket. Trafikverket (även i f d Vägverkets regi) var också beställare av liknande undersökningar genomförda från 2005 och de flesta åren därefter. Delar av resultaten från dessa undersökningar redovisas även i denna rapport.

Figur 2: Procentsatser visar hur stor andel av alla bilar i trafik i Sverige som är registrerade i de sex Trafikverksregionerna (avviker från 100 procent på grund av avrundningsfel). Mätningarna genomfördes på 18 orter; tre orter per region.

Antal registrerade bilar i Sverige

Den 1 januari 2021 fanns i Sverige ca 4 944 067 registrerade personbilar i trafik (källa: Trafikanalys). Dessa var fördelade inom Trafikverkets regioner enligt följande:

- **Syd** (Skåne, Blekinge, Kronobergs, Kalmar och Jönköpings län) **24 %**
- **Väst** (Hallands, Västra Götalands och Värmlands län).....**23 %**
- **Öst** (Östergötlands, Södermanlands, Örebro, Västmanlands och Uppsala län).....**17 %**
- **Stockholm** (Stockholms och Gotlands län)..... **20 %**
- **Mitt** (Jämtlands, Västernorrlands, Gävleborgs och Dalarnas län)..... **11 %**
- **Norr** (Norrbottens och Västerbottens län) **6 %**

Avviker från 100 procent på grund av avrundningsfel.

Genomförande

Undersökningen genomfördes under första kvartalet 2021 genom besiktningar av slumpvis utvalda parkerade bilar. Besiktningarna utfördes av representanter för däckleverantörer som är medlemmar i Däck-, Fälg- och Tillbehörleverantörernas Förening (DFTF). Man tittade på höger framdäck och antecknade däcktyp (dubbdäck, dubbfritt vinterdäck av mellaneuropeisk typ, dubbfritt av nordisk typ eller sommar-
däck). Metoden där endast ett däck per bil kontrolleras innebär att det kan finnas bilar med olika däcktyper, vilket inte framkommer i undersökningen. I bilaga visas den förtryckta blankett som användes.

Däcktyp undersöktes på 10 814 bilar och mätningarna genomfördes på 18 orter fördelade över Trafikverkets sex regioner. Orterna bedöms tillsammans spegla respektive region utifrån regional spridning och var följande:

- **Region Syd:** Malmö, Växjö och Jönköping
- **Region Väst:** Göteborg, Borås och Karlstad
- **Region Öst:** Linköping, Västerås och Uppsala
- **Region Stockholm:** Nacka, Stockholm¹ och Södertälje
- **Region Mitt:** Borlänge, Sundsvall och Östersund
- **Region Norr:** Umeå, Luleå och Gällivare

*10 814 bilar
18 orter
6 regioner*

1 Inom området där trängselskatt gäller (här finns ingen koppling till själva trängselskatten utan zonen används för att det är en tydlig geografisk avgränsning för centrala Stockholm).

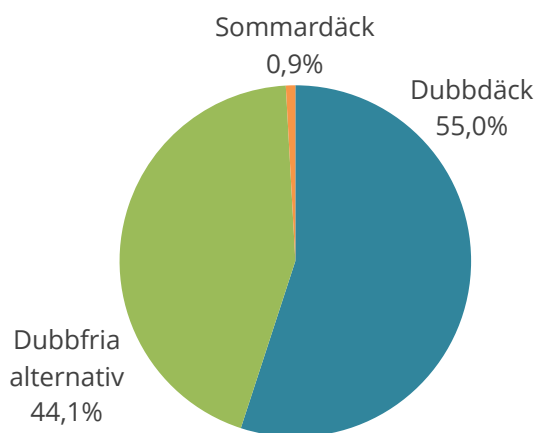
Resultat

Resultat i denna rapport redovisas för hela riket, för respektive Trafikverksregion samt för respektive kommun där mätningarna genomfördes. För hela riket och Trafikverksregionerna redovisas även resultat från tidigare mätningar.

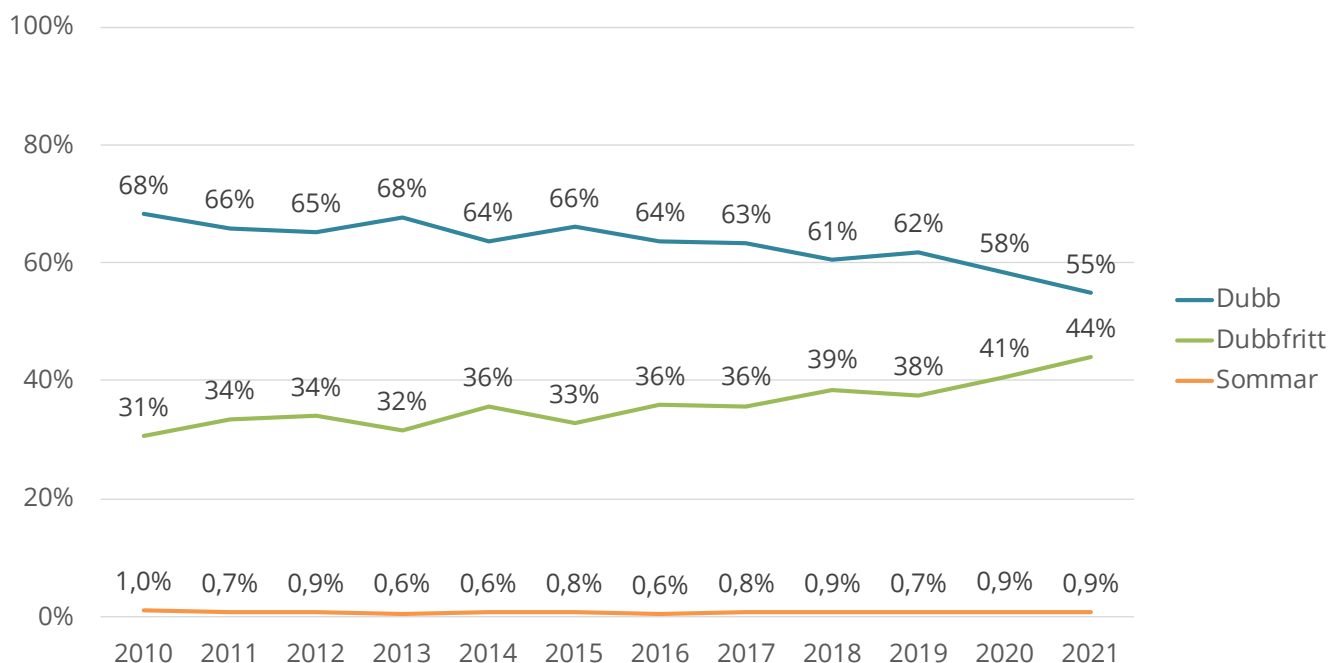
Sverige – dubbdäck, dubbfritt och sommardäck

Baserat på uppmätta andelar samt på antal registrerade personbilar i respektive Trafikverksregion har en uppskattning gjorts av andelen av respektive däcktyp i Sverige första kvartalet 2020:

- Andelen som kör på dubbdäck uppskattas vara 55,0 procent, vilket är en lägre andel än föregående års mätningar och en fortsättning på en trend över tid.
- Andelen som kör på dubbfria vinterdäck (av nordisk eller mellaneuropeisk typ) eller all-season-däck uppskattas vara 44,1 procent.
- Andelen som kör på sommardäck uppskattas vara 0,9 procent vilket är på en motsvarande nivå som vid tidigare års undersökningar.

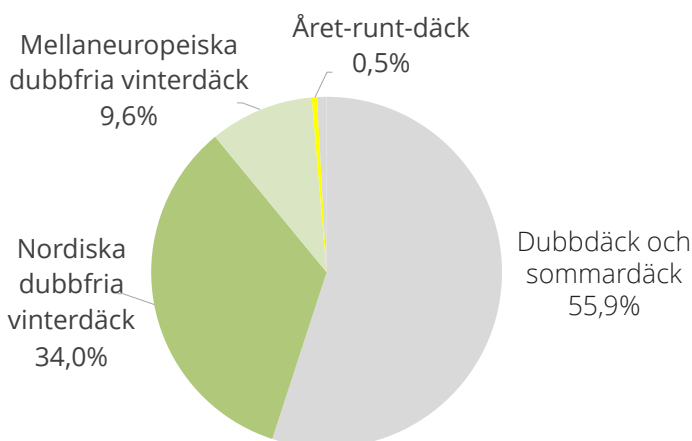
Figur 3: Uppskattning av andel som körde på dubbdäck, på dubbfria alternativ som är godkända när krav på vinterdäck gäller samt på sommardäck i Sverige första kvartalet 2021.

Figur 4: Uppskattning av andel som körde på dubbdäck, dubbfria alternativ godkända när krav på vinterdäck gäller samt sommardäck i Sverige första kvartalet 2021 jämfört med 2010–2019.

Sverige – Nordiska respektive mellaneuropeiska dubbfria vinterdäck samt all-season-däck

Av de som kör på dubbfria alternativ som är godkända när det är krav på vinterdäck (44,1 procent) uppskattas närmare åtta av tio köra på dubbfria vinterdäck av nordisk typ (34,0 procentenheter, vilket motsvarar cirka 77 procent av den totala andelen). Andelen som körde på all-season-däck bland alla undersökta bilar var liten (0,5 procent).

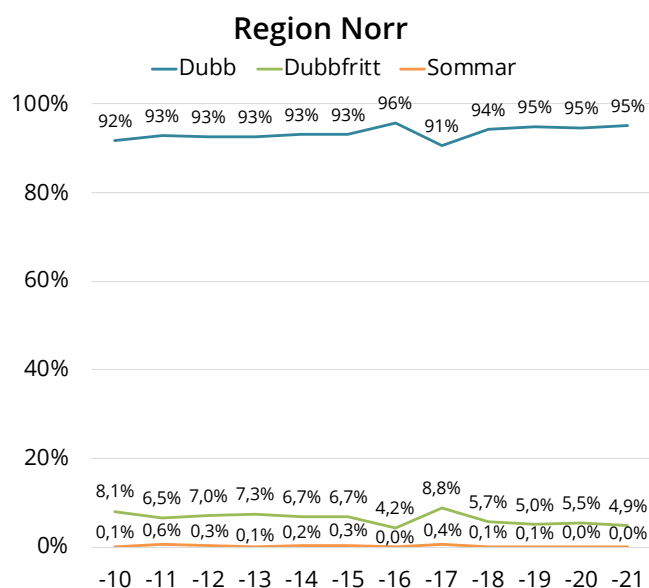

Figur 5: Av de som kör på dubbfria alternativ som är godkända när det är krav på vinterdäck valde de flesta dubbfria vinterdäck av nordisk typ.

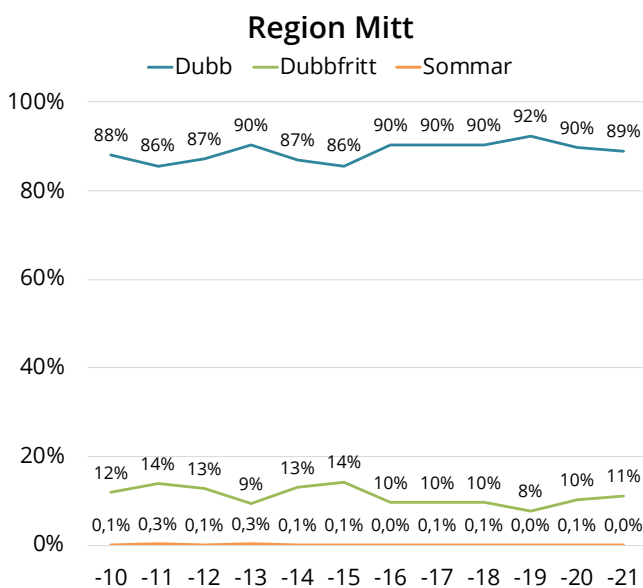
Regionala skillnader – dubbat och dubbfritt

Det finns en tydlig geografisk trend i val av däcktyp i Sverige. I norra Sverige är andelen dubbdäck betydligt större än i södra Sverige. Däremot är den uppmätta andelen dubbdäck i Region Stockholm lägre (46 %) än i Region Öst (64 %) och Region Väst (54 %). Lägst andel dubbdäck uppmättes i Region Syd (33 %). Högst andel uppmättes i Region Norr (95 %).

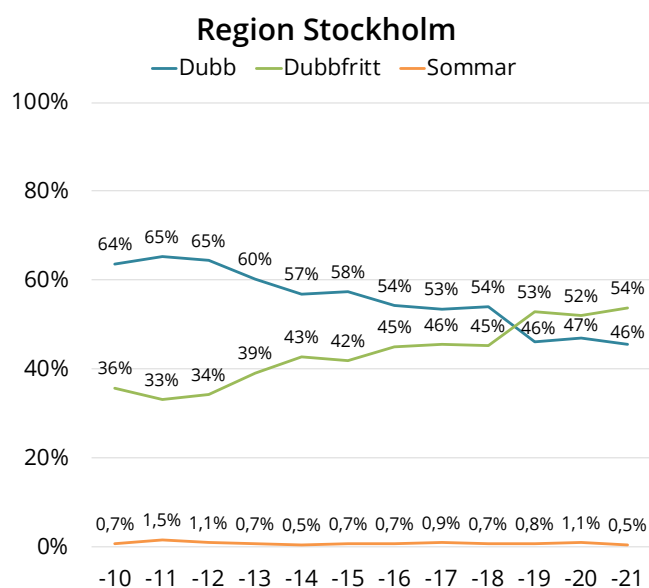
Uppmätt andel som körde på dubbdäck respektive dubbfria vinterdäck första kvartalet 2010–2020 i olika delar av Sverige redovisas i figur 6–11. Avvikande resultat i Region Syd vissa år bedöms spegla en osäkerhet i mätresultaten från denna region, vilket skulle kunna förklaras med att det är stora skillnader i fördelningen av däcktyp geografiskt inom regionen.

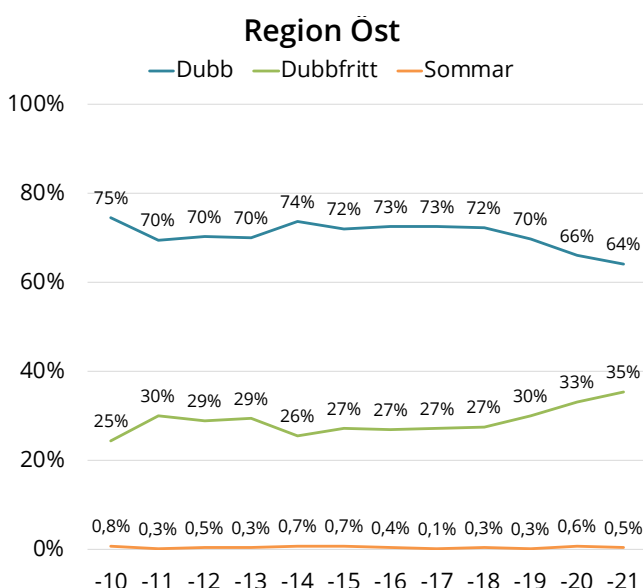
Figur 6: Uppmätt andel dubbdäck, dubbfria alternativ samt sommar-däck i Region Norr första kvartalet 2010–2021.

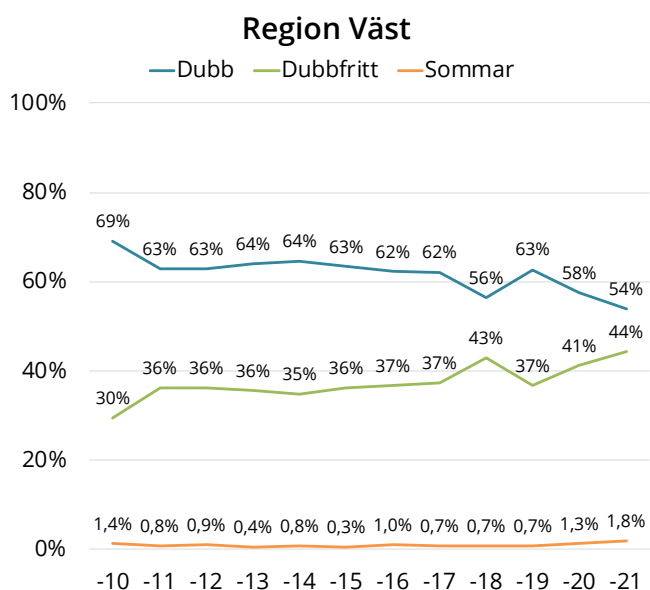
Figur 7: Uppmätt andel dubbdäck, dubbfria alternativ samt sommar-däck i Region Mitt första kvartalet 2010–2021.

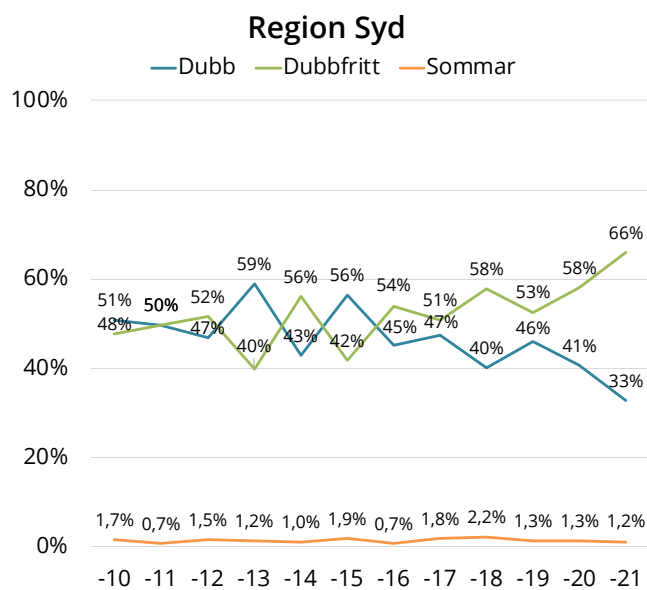
Figur 8: Uppmätt andel dubbdäck, dubbfria alternativ samt sommar-däck i Region Stockholm första kvartalet 2010–2021.

Figur 9: Uppmätt andel dubbdäck, dubbfria alternativ samt sommar-däck i Region Öst första kvartalet 2010–2021.

Figur 10: Uppmätt andel dubbdäck, dubbfria alternativ samt sommar-däck i Region Väst första kvartalet 2010–2021.

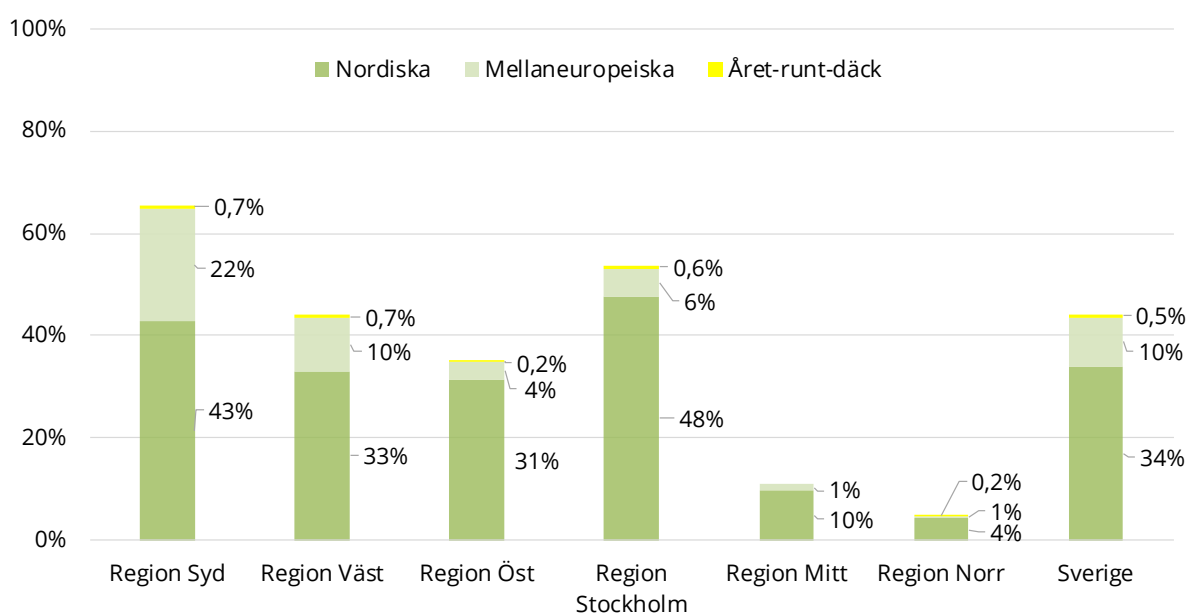
Figur 11: Uppmätt andel dubbdäck, dubbfria alternativ samt sommar-däck i Region Syd första kvartalet 2010–2021.

Regionala skillnader – dubbfria alternativ

När det gäller skillnad i andel som kör på dubbfria vinterdäck av nordisk respektive mellaneuropeisk typ finns det också regionala skillnader. Dubbfria vinterdäck av mellaneuropeisk typ förekommer främst i södra och västra Sverige, medan få väljer denna typ i övriga delar av landet.

Fördelningen mellan dubbfria vinterdäck av nordisk respektive mellaneuropeisk typ samt all-season-däck i de olika Trafikverksregionerna under första kvartalet 2021 redovisas i figur 12.

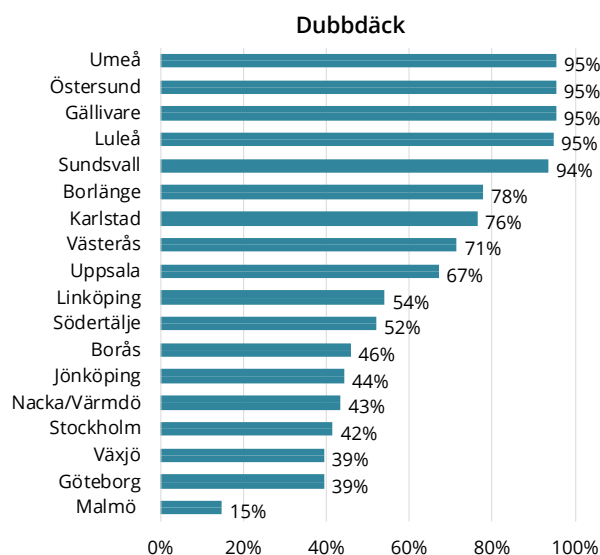
Den uppmätta andelen som körde på sommar-däck varierade i regionerna mellan 0 % och 1,8 %.

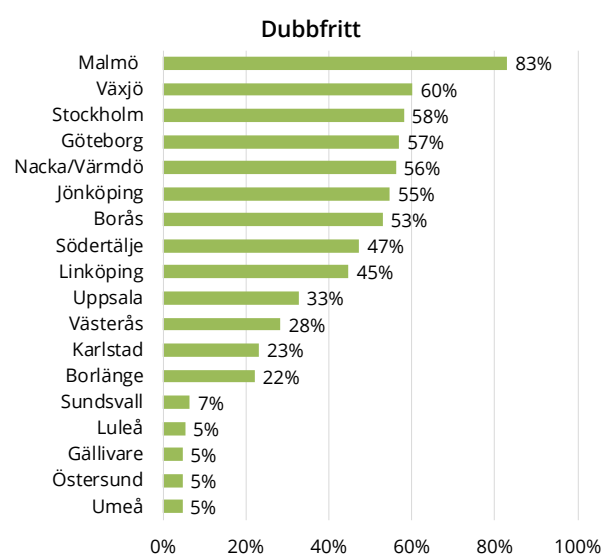
Figur 12: Uppmätt andel som körde på dubbfria vinterdäck av nordisk respektive mellaneuropeisk typ samt på all-season-däck i olika delar av Sverige första kvartalet 2021. Viktat resultat för hela Sverige redovisas också i figuren.

Resultat på respektive ort där mätningarna genomfördes

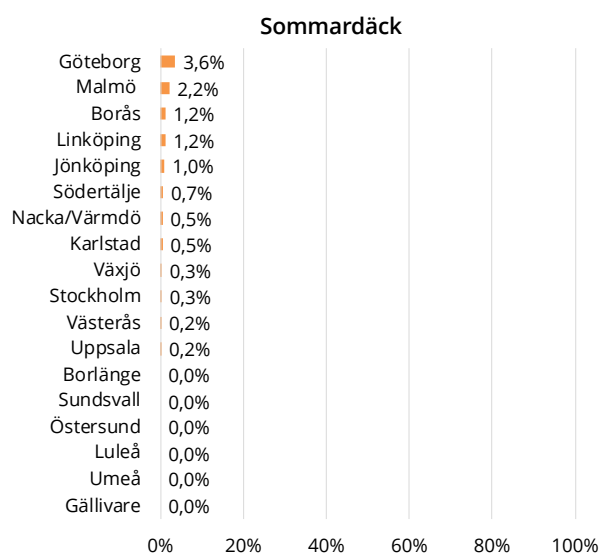
Den uppmätta fördelningen av dubbdäck, dubbfria vinterdäck samt all-season-däck respektive sommardäck på de orter där undersökningarna genomfördes redovisas i figurerna 13, 14 och 15. Med några undantag gäller generellt att ju längre norrut, desto större var andelen dubbdäck. Lägst andel dubbdäck uppmättes i Malmö (15 %). Den högsta uppmätta andelen sommardäck fanns i Göteborg (3,6 %).

Figur 13: Uppmätt andel som körde på dubbdäck i de orter där undersökningen genomfördes första kvartalet 2021.

Figur 14: Uppmätt andel som körde på dubbfria vinterdäck eller all-season-däck i de orter där undersökningen genomfördes första kvartalet 2021.

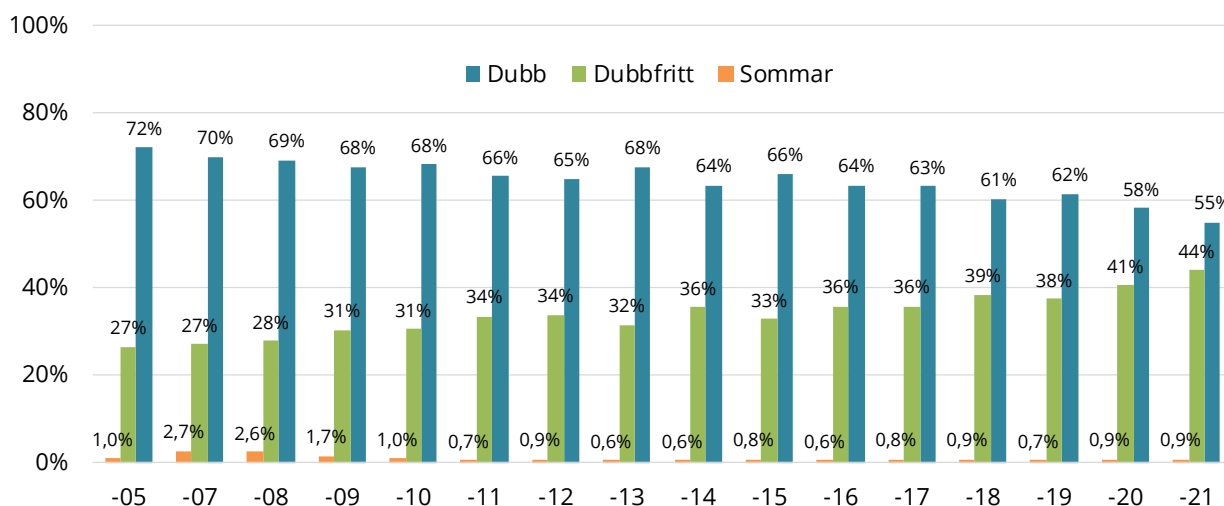
Figur 15: Uppmätt andel som körde på sommardäck i de orter där undersökningen genomfördes första kvartalet 2021.

Jämförelse med äldre mätningar

Resultat från motsvarande undersökningar genomförda 2005, 2007, 2008 och 2009 är inte helt jämförbara med 2010–2021 års resultat, eftersom undersökningarna fram till och med 2009 var genomförda på färre orter (14 st). Valet av orter var då kopplat till f.d. Vägverkets regionindelning, vilket inte är samma som Trafikverkets. Dessutom var antalet undersökta bilar fram till och med 2009 färre; cirka 2 800–3 600 st jämfört med cirka 10 800 från år 2010.

I figur 16 visas en uppskattning av andelen som kör på respektive däcktyp i årets undersökning tillsammans med resultat från tidigare undersökningar. Trots att metoden 2009 och tidigare är något annorlunda anses jämförelsen vara relevant.

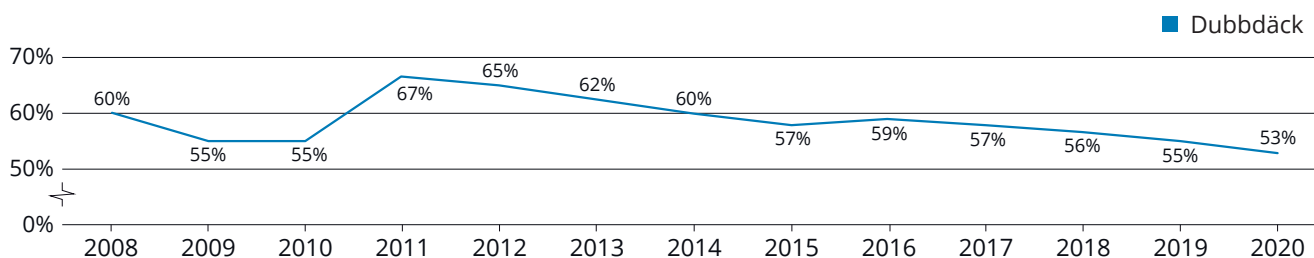
Resultaten från mätningarna tyder på en över tid minskande andel dubbdäck och en motsvarande ökande andel dubbfritt.

Figur 16: Uppskattning av andel som körde på respektive däcktyp i Sverige första kvartalet 2005 samt 2007–2020 (resultaten från undersökningar till och med 2009 baseras på färre orter och färre antal bilar).

Försäljningsstatistik

Enligt Däck-, Fälg- och Tillbehörlleverantörernas Förening (DFTF) har andelen sålda dubbdäck de senaste sju vintrarna varierat mellan 53 och 60 procent, se figur 17. En uppsättning vinterdäck används i genomsnitt i sex till sju vintrar, vilket innebär att förändringar i försäljningsstatistiken inte får fullt genomslag på vägarna förrän efter sex till sju år.

Figur 17: Uppskattning av andelen sålda dubbdäck vintrarna 2008/2009 till 2019/2020. Källa: Däck-, Fälg- och Tillbehörlleverantörernas Förening (DFTF).

Bilaga: Blankett

Däckundersökning vinter 2021 – däcktyp

Gör ett slumpmässigt urval av bilar. Kontrollera däcktyp på höger framsida (ett däck per bil), och alltid samma position. Markera i blanketten med ett kryss i rutan för typ av däck: dubbdäck (**D**), nordiskt dubbfritt (**NO**), mellaneuropeiskt dubbfritt (**ME**), all-season-däck (**AS**), kan ej avgöra (**V?**) eller sommardäck (**S**). För stöd hur att avgöra däcktyp, läs *Däcktyp_unders_21_vinter*. Skicka de ifyllda blanketterna (6 blanketter x 100 bilar = 600 bilar) snarast till: Däckbranschens informationsråd, info@dackinfo.se eller Slottsgatan 8, 432 44 Varberg. Har du frågor, ring 0340-67 30 01.

DUBBDÄCK: D | DUBBFRIIT: NO = nordisk, ME = mellaneuropeiskt, AS = all-season, V? = kan ej avgöra | SOMMAR: S

1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
21.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
22.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
23.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
24.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
25.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
26.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
27.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
29.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
30.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
31.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
32.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

35.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
36.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
37.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
38.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
39.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
40.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
41.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
42.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
43.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
44.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
45.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
46.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
47.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
48.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
49.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
50.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
51.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
52.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
53.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
54.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
55.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
56.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
57.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
58.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
59.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
60.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
61.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
62.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
63.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
64.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
65.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
66.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
67.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
68.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

69.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
70.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
71.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
72.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
73.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
74.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
75.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
76.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
77.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
78.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
79.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
80.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
81.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
82.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
83.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
84.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
85.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
86.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
87.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
88.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
89.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
90.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
91.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
92.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
93.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
94.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
95.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
96.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
97.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
98.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
99.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
100.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kontrollera höger framsida. Vad nog så att du endast kryssar ett alternativ på en rad och inte missar någon rad. Glöm inte att fylla i uppgifterna nedan.

Undersökningen utförd den (datum):

Plats: Utförd av: / /
ort namnteckning namnförtydligande företag

